

Patria AMV XP a Patria 6x6

Obrněné kolové platformy budoucnosti

Vzhledem k rychle se měnící bezpečnostní situaci v Evropě, zejména v důsledku ruské agrese proti Ukrajině, čelí nejenom ozbrojená síla České republiky, ale i všech aliančních zemí zásadním výzvam. Je nutná rychlá generační modernizace v řadě oblastí, obrněnou techniku nevýmájí. Ministerstvo obrany ČR se proto rozhodlo vypracovat detailní studii proveditelnosti, jejímž cílem je analyzovat možnosti pořízení nových obrněných kolových vozidel 8x8 pro 4. brigádu rychlého nasazení AČR. Mezi žhavé kandidáty patří finská platforma Patria AMV XP, která se v posledních letech výrazně etablovala v rámci severovýchodního křídla NATO.

Od bojového vozidla přes ambulanci po minomet

Patria AMV XP (Armoured Modular Vehicle eXtra Protection) je nejnovější generací osmikolové platformy obrněnců finské proveniencie, jež kombinuje špičkové technické parametry s taktickou flexibilitou. Je navržena jako vysoce modulární vůz, který lze konfigurovat do desítek variant podle potřeb konkrétního uživatele. Základní platforma vozidla je jednotná pro všechny jeho modifikace a mění se tedy pouze jeho dílčí komponenty nebo systémy. Většina modifikací je navíc ověřena buď přímo službou v armádách našich aliančních partnerů, nebo úspěšně prošla náročnými ověřovacími testy.

Vedle klasické bojové verze s balisticky chráněným střelištěm či bezosádkovou zbraňovou stanicí lze AMV XP nasadit i jako velitelské, průzkumné nebo sanitní, vozidlo RCHBO, nosič samohybného minometu NEMO ráže 120 mm či vůz PVO (nesoucí buď raketové systémy, nebo kanonovou zbraňovou stanicí). Tato platforma tak dává armádě možnost postavit celou rodinu vozidel na jednotném základu,

což přináší výrazně nižší logistické nároky, vyšší míru interoperability mezi AČR a geograficky nejbližšími aliančními partnery a jednodušší zaškolení osádek. Značnou výhodou je také téměř stoprocentní zaměnitelnost náhradních dílů, zejména těch kritických. Patria AMV XP proto garantuje velmi vysokou dostupnost flotily a nedochází tak k problémům s nepojízdností techniky nebo nepřipraveností vozů k operačnímu nasazení kvůli prodáváním v doávkách náhradních dílů.

Odolnost v extrémních podmínkách a vysoká mobilita

Srdcem vozidla je podvozek s pohonem 8x8, přičemž vysoká světlá výška a pokročilé nezávislé zavěšení kol zajišťují špičkovou průchodivost terénem. Vozidlo je konstruováno ve Finsku pro působení mimo jiné i v klimatických podmínkách za polárním kruhem, nebo naopak k jízdě v prašných a horkých teritoriích, jako je Blízký východ či Afrika. Vůz

▮ Patria AMV XP v sanitní verzi se zvýšenou střechou pro Ozbrojené síly Slovenské republiky

zvládá překonávat hluboké vodní překážky a poradí si i s extrémně členitým prostředím. To bylo ostatně ověřeno při bojových nasazeních právě na Blízkém východě, v některých operacích v Africe nebo nejnověji na bojišti na Ukrajině. Vysoký výkon motoru ve spojení s automatizovanými systémy řízení dělá z AMV XP platformu vhodnou jak pro rychlé manévrové operace, tak pro bojovou podporu z místa.

Patria AMV XP dosahuje balistické a protiminové ochrany úrovně 4 dle alianční normy STANAG 4569 a vyšší, přičemž je možné pancéřování i protiminovou ochranu modulárně upravovat, a tedy v budoucnu posílit podle vývoje ohrožení na bojišti bez zásahu do struktury platformy. Vozidlo může být vybaveno systémy aktivní ochrany (APS), podobně jako českou armádou pořizovaná pásová vozidla CV90, a zahrnuje i elektronická protipatření proti hrozbám nástražných výbušných systémů nebo dronů a varovné systémy proti

teligence a senzorických systémů je AMV XP vhodné nejen pro klasické nasazení, ale i jako součást větších digitálních sítí velení a průzkumu.

Výhody spolupráce v rámci „klubu uživatelů“

Typ Patria AMV XP si udržuje významný tržní podíl v NATO. Používá jej Finsko, Švédsko, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Chorvatsko a nově i mimoalianční Japonsko. Tyto země tvoří tzv. klub uživatelů, což přináší synergi nejen v oblasti sdílení provozních zkušeností, ale také v oblasti logistiky, náhradních dílů, školení a možné společné obranné spolupráce.

Pro Českou republiku by pořízení vozidel Patria znamenalo nejen posílení interoperability s regionálními partnery, ale také zapojení domácího průmyslu. Hlavním průmyslovým partnerem v České republice je společnost STV GROUP. Díky svým výrobním

sdílení logistických i výcvikových kapacit. Pro Českou republiku by případné zapojení do programu CAVS mohlo znamenat zjednodušení budoucí akvizice vozidel, snížení pořizovací ceny a všechny další výhody plynoucí z užívání v rámci „klubu“ evropských uživatelů.

Jednou z nejzajímavějších variant Patria 6x6 je samohybný minomet s věží NEMO ráže 120 mm. Tato konfigurace umožňuje přesnou a rychlou palebnou podporu s vysokou mobilitou. Výhodou věžového minometu NEMO je automatizovaný nabíjecí mechanismus a schopnost palby za pohybu a rychlého odjezdu z palebné pozice, což značně zvyšuje pravděpodobnost přežití v podmínkách moderního bojiště. Věžový minomet je navíc schopen vést i přímou palbu.

Platforma Patria 6x6 je rovněž dostupná v řadě dalších verzí, například jako transportér, muniční přepravník, palivová cisterna, vůz pro zdravotnické či technické zabezpečení

■ Na platformě Patria AMV XP jsou integrovány a otestovány zbraňové stanice až do tankové ráže 120 mm nebo hlavnový minomet Patria NEMO 120 mm.

laserovému ozáření či přiblížení nepřátelské střely. Bezpečnost posádky doplňují systémy pro přetlakovou ochranu při nasazení v zaměřeném prostředí a systémy autonomního hašení v prostoru osádky i motoru.

Digitalizace bojiště a připravenost na autonomii

Moderní bojiště vyžaduje digitalizaci a konektivitu. Patria AMV XP proto integruje standard NGVA (NATO Generic Vehicle Architecture), který nabízí snadnou integraci různých senzorů, komunikačních a zbraňových systémů. Architektura vozu je zcela otevřená, což do budoucna umožňuje i implementaci autonomních nebo bezosádkových prostředků. To je velkým tématem zejména v zemích, kde vozidla plní i podpůrné role, a je třeba pro tyto činnosti optimalizovat počet mnohdy velmi nedostatkového personálu. První projekty v této oblasti již byly realizovány a systém autonomního provozu (například v konvojích) je ověřen. V kombinaci s rozvojem umělé in-

schopnostem a zkušenostem s poskytováním náhradních dílů a servisem těžkých bojových platform, a to nejenom pro AČR, může plnit roli budoucího lokálního výrobce, provádět údržbu těchto strojů a možná se i v rámci ČR zaměřit na jejich další vývoj.

Patria 6x6 spojuje jednoduchost s efektivitou

Vedle vozidel AMV XP se stále více prosazuje i platforma Patria 6x6. Tyto vozy nabízejí jednodušší konstrukci, nižší pořizovací i provozní náklady, ale zachovávají vysokou taktickou hodnotu. Rozvoj platformy Patria 6x6 probíhá v rámci mezinárodního programu CAVS (Common Armoured Vehicle System), jehož cílem je společný vývoj, nákup a provoz kolových vozidel 6x6. Program sdružuje několik evropských zemí, včetně Finska, Lotyšska, Švédska a Německa. Tím, že je CAVS projektem společného evropského vývoje a nákupu jednotné platformy, nabízí významné finanční úspory, větší kompatibilitu mezi spojenci a možnost

nebo jako mobilní místo velení, komunikace a elektronického boje. Variabilní a bojem ověřená robustní korba a celková koncepce vozidla umožňují přizpůsobení různým typům zástaveb a modifikací. Oproti klasickým obrněným vozům této kategorie přitom nabízí lepší ochranu, mobilitu a kompatibilitu se systémy velení a řízení.

Patria jako šance pro technologický skok ČR

Platformy Patria AMV XP a Patria 6x6 nabízejí výjimečné možnosti pro komplexní přezbrojení a modernizaci kolové techniky AČR. Spojení špičkových parametrů, digitální architektury, modulárnosti platformy a zapojení domácího průmyslu může vytvořit vyvážený „ekosystém“ vozidla, které potom může v české armádě sloužit celé dekady. A právě na tuto dlouhodobou perspektivu, nejen v České republice, skandinávská konzervativní společnost Patria cílí.

Foto: Patria